Nº. 96. Aº. 1833.

MAANDAG DEN 2den DECEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

BURGERLIJKE STAND.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 28 *November* 1833.

Heden zijn ten Gouvernements-huize in ONDERTROUW opgenomen:

SIMON BAREND DE VRIES, *jongman* oud 22 jaren en JAËL LOBO *jonge dochter* oud 23 jaren, beide geboren en woonachtig in deze Kolonie.

In kennisse van mij,
Eerste Commies ter Secretarij voormeld,
G. S. DE VEER.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

POSTKANTOOR.

Tot narigt van het publiek dient, dat Z. M. Brik van Oorlog *DE ZWALUW*, de reis naar *Curaçao* op Woensdag aanstaande zal aannemen, over de Eilanden *St. Martin* en *St. Eustatius*; — en dat de voor bedoelde Eilanden bestemde Brievenzakken, dien dag des voormiddags ten *tien* uren, zullen worden gesloten.

Paramaribo, den 1sten *December* 1833.

De Tweede Commies ter Gouvernements Secretarij, belast met de waarneming der Posterij,
A. P. TIRION.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, den 5 October.

De *Weekly Dispatch*, van jl. Zondag deelt de volgende nieuwstijdingen mede, uit *Zuid-Amerika:*

De vrede, welke dit land geniet, schijnt de Engelschen in Europa wederom uitgelokt te hebben, om speculatien te wagen, ten minste de invoeren zijn veel te groot voor de behoeften en de armoede van het land. Er zijn hier Engelsche huizen, die niet alleen een aantal goederen in het tolhuis laten berusten om de aliavala niet te betalen, dewijl hunne pakhuizen vol zijn, maar zelfs goederen gedeponeerd hebben op het plein van Bogota, waardoor de markt als geheel verloren gerekend kan worden, want er zijn hier geene kapitalisten zoo als in Europa, die op eens vele goederen opkoopen, in de hoop dat zij er naderhand eene goede winst op kunnen maken, en indien zij ook bestonden, zouden zij bij zulk eene speculatie even min rekening vinden, want men zoude voortgaan goederen te zenden. Hetgeen dus nu waarschijnlijk plaats moet hebben is dat de kooplieden in Europa, welke weldra moede zullen zijn om op remisen te wachten, last geven zullen om, tot welken prijs ook, te verkoopen, waardoor de waren tot eenen spotprijs zullen vallen. Een ander nadeel door deze overvoering veroorzaakt, en hetwelk men nu reeds gevoelt, is dat men thans geene winkeliers meer dwingen kan om met een goed, tevens een slecht artikel te koopen, want de kooplieden hunne magazijnen vol hebbende, geven alle mogelijke voordeelen om ten minste een gedeelte hunner af te zetten, en schrijven de winkeliers hun thans op hunne beurt de wet voor. Ofschoon nu de Engelsche goederen meest ingevoerd worden door de fabrijkaten zelve, die hier hunne klerken of agenten hebben, en zij dit dus beter koop doen kunnen dan onze kooplieden, kan dit voordeel hun niet tegen schade behoeden, zoodat alle invoerders met groote verliezen worden bedreigd. De inlandsche kooplieden of winkeliers zijn, met zeer weinige uitzonderingen, lieden die geen kapitaal bezitten en handel drijven zonder de minste berekening te maken. Zij verteeren veel geld, en om zich dit te verschaffen koopen zij goederen op 8 à 12 maanden krediet, zetten eenen winkel op en beginnen te verkoopen, maar verteerden het geld ook weder even schielijk als zij hetzelve in handen krijgen, en wanneer nu de vervaldag hunner wisselbrieven nadert, nemen zij eenige goederen van een ander handelhuis, verkoopen dezelve hier en daar bij gedeeltens 10 à 20 pCt. onder de waarde en voldoen hiermede hunne schuld, gewoonlijk 4 à 5 maanden nadat de betaaldag verscheenen is, bij kleine sommen, naar gelang zij gelden in krijgen; en de zaken zijn hier tot zulk eenen ellendigen staat vervallen, dat zij, die op deze wijze hunne engagementen vervullen, goede betalers genoemd worden. Zoodanig heeft men hier gedurende jaren handel gedreven; het zal dus niet vreemd schijnen dat thans alle handelaren hier op het punt zijn van te niet te gaan, hetgeen sommige gegoede inlandsche kooplieden die loopbaan heeft doen verlaten, om zich in landbouwers te hervormen. Ongelukkig schijnt het niet bij deze speculatie gebleven te zijn, maar het blijkt dat frauduleuze bankeroeten van 20,000 à 30,000 piasters thans ook in gebruik komen, daar men er in eene maand tijds drie gezien heeft. — Het schijnt dat die lieden aangemoedigd worden, door de slechte zeden van dit land, want zij worden thans op dezelfde wijze en met evenveel ontzag behandeld als van te voren; ook komt hier de haat in aanmerking, welke men tegen de vreemdelingen gepleegd, niet als schandelijk aangemerkt, maar veeleer met algemeen genoegen vernomen wordt.

Men moet het dus den Engelschen wijten, dat den weinigen handel, die hier bestond, den bodem is ingeslagen geworden, zoo door overvoeren als door ongehoord krediet te verleenen, maar ook zij zullen er het zwaarst bij lijden.

Voor het oogenblik is onze handel onbeduidend, en worden voor het grootste gedeelte gedreven over Noord-Amerika. De Franschen-handel, die welligt op een derde verminderd is, gaat ook grootendeels langs dien weg, want de regten op de wijn zijn te hoog, om de consumptie te vermeerderen, en zij kunnen moeijelijk een schip bevrachten, zonder de lading met wijn aan te vullen. Die van Noord-Amerika is van weinig waarde, dewijl dezelve voor een groot gedeelte bestaat in levensmiddelen. Het decreet dat die natie vrijstelde van de betaling van het extra regt van 5 à $7\frac{1}{2}$ pCt. op goederen door vreemde bodems aangebragt, zouden denzelven zeker merkelijk verlevendigd hebben, ware het niet ingetrokken geworden. Engeland is dus het eenige land dat groote invoeren doet, en hoe het zulks bij voortduring doen blijft, is onmogelijk te beseffen. Men zal zich een denkbeeld kunnen vormen van de waarde der goederen die in Nieuw-Granada ingevoerd worden, wanneer men nagaat dat in Carthagena en Sta. Martha alleen in vijf maanden tijds *ƒ* 542,486,25 aan inkomende regten betaald zijn, zonder te berekenen hoeveel langs diezelfde havens binnengesmokkeld is. Over Maracaibo zijn ook vele goederen ingevoerd en langs den Atrato is eene ontzaggelijke menigte koopmanschappen binnengebragt. Het opstellen dezer rivier heeft Carthagena en Bogota veel toegebragt. Voorheen passeerden alle goederen voor Antioguia en de Cauca langs Carthagena, en de meesten voor de twee laatstgemelde Provincien over Bogota; maar nu worden zij vooreerst gezien langs den Atrato, want door het tolhuis te Guibdo, het eerste dat men ontmoet, op dertig dagreizens van de kust gelegen is, worden bijna alle goederen ter sluiks ingevoerd; waartoe de woestheid dier onbewoonde streken bijzonder geschikt is, en men geeft dus de voorkeur aan dien weg. Daarenboven bevoordeelen de inwoners van Choco en Antioguia ook den sluikhandel, dewijl zij dusdoende eenen beteren prijs maken van hun stofgoud. Carthagena beklaagt zich daarom zeer, dat haar handel vermindert zonder dat het Gouvernement er winst van trekt. Indien men niet eenen of anderen maatregel ten voordeele dier haven neemt, wordt zij gewis met eenen totalen ondergang bedreigd.

MENGELINGEN.

DANKBAARHEID.

Beteekende weleer het hartelijk en bijblijvend gevoel van erkentenis voor eenige ontvangen weldaad: welk gevoel men niet alleen door woorden, maar door wederkeerige weldaden bewees; edoch, daar men naderhand, door eene zeer gezifte moraal, en door de weldaden onder het microscoop der verfijnde reden te beschouwen, in de meeste weldaden een weerslag op den weldoener zelven bespeurde, en men meer en meer begon te leeren, dat de weldaad derzelver belooning meest altijd in zichzelve vondt, heeft men al, verder de volstrekte overtalligheid der dankbaarheid mathematiesch beginnen te berekenen. Immers als het loon der weldaad bereids in derzelver uitoefening ligt, dan moet de vergelding in de dankbaarheid een overtollig, of *plus*-loon zijn, en de æquatie gaat verloren; dierhalven hebben de fijnste Moralisten, en verlichtste Menschenkenners geoordeeld, dat de weldaden door de dankbaarheid geheel uitgewischt, en meer dan genoegzaam betaald en vereffend worden; waarom zij, ten einde de weldaden derzelver ware grootheid te doen behouden, en derzelver uitoefening voor het eerzuchtig hart van den mensch aanlokkelijk te maken, zeer staat- en menschkundig begrepen hebben, dat de ware dankbaarheid bestaat in weldaden met ondank, laster en wandaden te vergelden. Dit kontrast doet de weldaden zoo veel te meer afsteeken, en plaatst ze in het helderste licht. Het bestuderen der schoone kunsten heeft veelal aanleiding tot deze vernuftige vinding ter verbetering der moraal gegeven. Immers de Schilder zal zijne heldere partijen altijd best tegen duistere voorgronden en sterke toetsen

doen uitkomen; de Dichter zal de deugd treffendst, door de daartegen worstelende ondeugd, en de Toonkunstenaar zijne melodiën, door kunstig daaronder werkende dissonanten, best doen gewaar worden. Zoo leenen kunsten en wetenschappen, wanneer zij slechts met een verlicht, wijsgeerig oog beschouwd worden, elkander de hand, om zelfs ons zedelijk gedrag te regelen, en de kunstige of practische zedekunde meer en meer te verbeteren. Is het inderdaad geene aanmerkelijke verbetering in de zedekunde, en sterke prikkel tot het beoefenen van gedurige weldaden, dat men, ten einde de ontvangene weldaden in derzelver sterkste licht te plaatsen en dus het loon, dat zij in zich zelven besluiten, te krachtiger te doen werken, tegenwoordig zijne dankbaarheid over het algemeen bewijst met zijnen weldoener te belasteren, tegen te werken, te ondermijnen, belagen, en ware het mogelijk, geheel te bederven, opdat hij des te meer gelegenheid zoude hebben, om, naar mate van meerdere weldaden, die hij bewijst, ruimere stoffe tot de, het menschelijk hart grootelijks verligtende en daarom hoogst aangename, klagten te hebben, en dus in de streelende gelegenheid geplaatst te worden, om zijne weldaden van ter zijde, zelfs alom, ruchtbaar te kunnen maken, en den verdienden lof daarover, uit den mond van allen, jegens wien hij zijne klagten uitboezemt, zelfs in zijn aangezicht, in ruime mate, te ontvangen; waardoor hij dus veel meer vrucht van zijne weldaden inoogst, dan wanneer zij, door wederkeerige weldaden, als het ware betaald en vereffend wordende, als afgedane schulden in het grootboek der menschelijke handelingen geroijeerd wierden? Daar hij, in zulk een geval, en naar de verouderde begrippen, gedurig gevaar loopt, om, door eene overtreffende weldaad vergolden wordende, zelf nog wel debiteur te worden, en zijne post met een nadeelig saldo te moeten sluiten.

Doch deze verandering van denkwijze, over dit voorname punt der beoefenende zedenkunde, heeft ook in de taal eene aanmerkelijke omplaatsing te weeg gebragt; hetwelk in de Maatschappij onmogelijk veronachtzaamd mag worden, maar wel degelijk ter naauwkeurige onderrigting van elken vreemdeling en van het nageslacht, hier plaats behoort te vinden.

Men lette dan wel:

Dankbaarheid beteekent, in deze dagen, naar de nieuwste taalverbetering, al naar de trappen van meerdere of mindere grootheid dezer deugd, eene weldaad vergeten, niet naar den weldoener omzien, hem verachten, ten toon stellen, belasteren, onderkruipen, bederven, zoodat, wanneer men ergens verneemt, leest of hoort: N. N. heeft zijnen weldoener hoogst dankbaar behandeld, dan beteekent deze spreekwijze, getrouwelijk in de oude taal overgezet, N. N. heeft zijnen weldoener met vrouw en kinderen, in alle deszelfs betrekkingen, totaal geruïneerd.

EDICTALE CITATIE.

(45843) Uit krachte van acte tweede default, met admissie tot eene derde daging, bij Edicte *ad valvas curiæ*, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, in dato 15 November 1833, aan CORSTIAAN AART BATENBURG en JACOBUS THEODORUS MEIJER, in relatie van Executeuren in den Boedel en Nalatenschap van Vrouwe JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds weduwe D. BREDERODE, laatst van J. H. BRANDT, impetranten om appoinctement van Edictale Citatie en Eischers.

Zoo worden door mij Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, voor de derde maal bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvare bij dezen, alle zoo bekende als onbekende *binnenlandsche* Crediteuren van den Boedel wijlen voornoemde JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds weduwe D. BREDERODE, laatst van J. H. BRANDT; alsmede allen en een iegelijk, die, uit welken hoofde ook, zoude vermeenen op die Boedel eenige actie of pretentie te hebben, geimpetreerden en gedaagden.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rolle van het Geregtshof te *Suriname*, welke gehouden zal worden op den 13den December 1833, des morgens de klokke *acht* uren, ten einde aldaar de impetranten *qq.* te zien dienen van acte tweede default en admissie tot een derde daging, en wijders in dezen voort te procederen als naar stijle en practijk.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle aan *Paramaribo*, dezen 30 November 1833.

N. L. BRAAM,
Exploicteur.

ADVERTISSEMENTEN.

CIVIEL BOUW-DEPARTEMENT.

AANBESTEDING.

De *Administrateur van Financiën*, zal onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, aan de minst inschrijvenden aanbesteden, de levering, ten behoeve van het Gouvernement, der navolgende VAARTUIGEN, hetzij *geheel nieuw*, hetzij *reeds gebruikt*, als:

(1) *Een* Zes Riems TENTBOOT.
(1) *Een* Vier Riems TENT-CORJAAL en
(2) *Twee* PONTEN of zoogenaamde LASTDRAGERS.

En zulks op de conditien en voorwaarden, welke voor de Gegadigden ten lokale der Financieële Administratie ter *visie* liggen, en alwaar de verzegelde inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen, tot op den middag van Vrijdag den *Twintigsten* December aanstaande.

Paramaribo, den 29 November 1833.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

(45844) *De Exploicteur bij het Geregtshof te Suriname*, zal op Vrijdag, den 27 December 1833, publiek bij Executie verkoopen:

Een vijfde gedeelte van de Plantaadje *Kocqswout*, gelegen aan de rivier *Perica;* aankomende de Erven A. HOGHIJSSEN.

Den Houtgrond *Toevlugt*, gelegen aan rio *Suriname;* aankomende den Boedel ABRAHAM BUENO DE MESQUITA; alles ingevolge inventarissen ter *visie* ten Kantore van den Exploicteur berustende.

Paramaribo, den 30 November 1833.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

(45855) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen na den 9den dezer, aan de Crediteuren van de Boedels J. D. FABER; ELISABETH MEIJERS; en J. VROLIJK; de hun competerende penningen uitbetalen.

Paramaribo, den 1sten December 1833.

De 2de Commies, prov. belast met de werkzaamheden van 1ste Commies,
C. A. FISCO.

(45869) ☞ De bij vorige Couranten geannonceerde Verkoop van het *HUIS* en *ERF;* Lr. B. No. 46; gelegen aan de *Gravenstraat;* aankomende den Boedel wijlen Mr. J. A. V. VAN ESCH, zal alsnu plaats hebben op Woensdag den 4e dezer, des namiddags de klokke 4 uur, ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER; alwaar de Veilconditien en Bewijzen van Eigendom ter *visie* liggen.

Paramaribo, den 2 December 1833.

(45852) R. VAN SCHUIJLENBORGH & Co. Bieden te Koop aan: Roodewijn in heele en halve oxhoofden; Madera en Rijnwijnen; Genever; cognac en witte Brandewijn; groene en zwarte Thee; Eau de Cologne; zoete Olie in kistjes van 12 flesschen; Boter; Veldgereedschappen; Korven Aardewerk, en meer andere Goederen.

(44159) A. SALOMONS, zal *MORGEN*, om *negen* op VENDU Verkoopen:

Provisien en *Stukgoederen*, en een *Wane Pont*, lang 30 voeten.

Alsmede Kopie beslag *Wane Planken* en *Platen.*

(45864) Over Zes Weken (Dag en Datum nader te bepalen), zal door den Vendumeester A. SALOMONS, publiek verkocht worden:

De helft van de Plantaadje *MONITOR, cum annexis*, gelegen aan de rivier *Saramacca;* alsmede de daaraan verbondene Slaven.

Paramaribo, den 2 December 1833.

SIMON ABENDANON *qq.* Boedel Is. ABENDANON.

(45929) IN HET

NIEUWE SCHOENEN MAGAZIJN

VAN

M. J. COSTER.

Is aangebragt per Kapt. BODEMAN en B. JANSEN:

Eene *versche Assortement* van SCHOENEN EN LAARZEN; fijne Lakensche Jassen en Rokken, dito Broeken en Vesten in alle kleuren; fijte en zijde Mans en Jongens Hoeden, en *Nieuwmodische* Petten; Porseleine Servicen met vergulde randen, dito *à la Giraffe;* Glaswerk.

Nieuwmodische Tafellampen; zoete en bittere Amandelen; Krenten; Rozijnen; zoete en zure Appelen; Peeren; Anijszaad; zoete Olie; groene en spaansche Erwten; gepelde Garst; *beste* groene en zwarte Thee, à *f* 3 het pond; Kasseere Kaas; Roode, Madera en Rijnsche Wijnen; Genever, Brandewijn, Likeuren en Maagbitter; vele soorten van Stukgoederen en Modewaren.

Alles tot verminderde Prijzen.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip *de jonge Lodewijk Anthonie*, Kapt. R. TJEBBES, van *Amsterdam;* Passagiers: Mejufvr. SCHOTBORG, de Heeren P. MAIJ; G. W. HONING. *Officier van Gezondheid*, met deszelfs Echtgenoot en 2 Kinderen; 100 Man Troepen bestemd tot aanvulling van het Garnizoen alhier, benevens eene Militaire Vrouw. — Zijnde den 25 October uit *Texel* gezeild.

Het Schip *de Jonge Evert*, Kapt. J. J. KIERS, van *Amsterdam;* zijnde den 25 October uit *Texel* gezeild.

De Noord-Amerik. Brik *Carolina*, Kapt. C. W. SWIFT, van *Glouchester.*

De Fransche Schoener *l'Aurore*, Kapt. MARIUS GLAIMO, van *Cayenne.*

UITGEKLAARD.

Het Schip *Noord-Holland*, Kapt. H. K. RUIJL, naar *Amsterdam;* lading: 468 vaten Suiker, 30 balen heele- en 2 dito gebr. Koffij, 65 balen schoone en 7 dito vuile Katoen, 657 ℔ Indigo, en 3295 ℔ oud Koper.

De Noord-Amerik. Brik *Nautiles*, Kapt. JAMES ROW; lading: 231 vaten Malassie.

De Noord-Amerik. Brik *Fox*, Kapt. C. SAUNDERS, lading: 227 vaten Malassie; beiden naar *Glouchester.*

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.